

Uusia vedoksia

Tämän salkun viidellä valokuvataiteilijalla on pitkä kokemus niin kuvaajina kuin vedostajinakin. Viime vuosina he ovat perehtyneet myös *uuteen valokuvaan*. Tällä tarkoitamme työnkulkua, jossa digitaaliset kuvatiedostot materialisoituvat pigmenttimustevedoksina. Kyseessä on mustesuihkutekniikkaan perustuva uusi taidevedostuksen työtapo, jonka tulokset ovat vähintään yhtä säilyviä kuin perinteisillä menetelmillä tehtyjen vedosten.

Valokuvaus perustui 160 vuoden ajan hopean tai muun jalometallin käyttöön filmeissä ja valokuvapapereissa. Vedostusvaiheessa valokuvaaja sulkeutui himmeään, punertavaan pimiöön. Pimeä huone täyttyi juoksevan veden solinasta ja kemikaalien hajuista. Siellä, muusta maailmasta eristyksissä, hän oli yksin ja rauhassa, tilassa, jossa yhdistyivät keskittyneisyys ja vapaus. Maaginen hetki oli, kun valotettuun paperiin ilmestyi kehitealtaassa kuva. Ensin kehittyivät paperin pohjasta tuskin erottuvat harmaasävyt, jotka sitten voimistuivat ja muuttuivat yhä syvemmäksi mustaksi. Vedosta nosteltiin varovasti altaasta toiseen kellon laskiessa prosessin vaatimaa aikaa. Viimein valkoinen valo sytytettiin vedoksen kriittistä tarkastelua varten. Useimmiten oli todettava, että lamppu piti sammuttaa. Oli otettava uusi paperi esille ja aloitettava alusta. Päivän — tai yön — työn päätteeksi tuloksena oli hyvässä onnessa muutama kelvollinen vedos, jotka täyttivät laatuvaatimukset myös säilytyksen ja kuvauksen jälkeenkin.

Kaikki tämän kuvasalkun tekemiseen osallistuneet valokuvataiteilijat kasvoivat kiinni tuohon

1800-luvulla kehittyneeseen kulttuurin jo nuorina. Paljon vanhasta on säilynyt, mutta mikä uuden valokuvan aikakaudella oikeastaan on muuttunut?

Nyt valokuvaaja on, silmiään siristäen, astunut ulos pimiöstä valoon ja asettunut tietokoneen ääreen valmistamaan valokuvaansa. Homma muistuttaa ulkoisilta puitteiltaan suurta osaa tämän päivän muista töistä. Myös valokuvataiteilija istuu päätteensä ääressä samoin kuin pankkivirkailija, lennonjohtaja tai säveltäjä. Työympäristö, työväline, jopa työasento ovat kaikilla periaatteessa samat. Onko valokuvauksen lumo samalla kadonnut?

Uuden työtapen terveydelliset ja ekologiset edut ovat ilmeiset. Kun taiteilija haluaa vedostaa valokuvan hienovaraisen sävyasteikon ja pienipiirteiset yksityiskohdat paperille, on uudelle valokuvataiteelle tarjolla joustavia työvälineitä. Yhä edelleen laadukkaan tuloksen saavuttaminen edellyttää ammatin syvällistä asiantuntemusta. Ammattitaidon kriteerit eivät uuden valokuvauksen myötä ole sannottavasti muuttuneet.

Valokuvataiteilija, joka haluaa tehdä muitakin kuin näytöllä vilahtavia kuvajaisia (hän haluaa tehdä pysyvääarvoisia taidevedoksia) on yhä kytköksissä käsityön edellyttämään ajatteluun ja tapan suhtautua ammattiinsa. Käsityöläisen asenne on sama, vaikka työkalut ovat vaihtuneet. Tärkeintä on nälkäinen silmä ja kyky käyttää valokuvaajan havaintokykyä mahdollisimman tarkasti.